

МАЛИГНА БОЛЕСТ И ДЕЦА

Др Зорица В. Драгаш
Специјалиста социјалне медицине

Здравствено-статистички показатељи: Србија и Свет

- Сваке године у свету оболи од малигне болести више од 160.000 и премине више од 90.000 деце.
- У Србији се сваке године открије 300-350 новооболеле деце оба пола, узраста 0 до 19 година.
- Као и у већини земаља у развоју и у Србији је готово $2/3$ новооболеле деце (63,4%), оба пола, узраста до 15 година.

Фактори ризика

- Етиологија малигне болести је вишеузрочна или мултикаузална у одраслом и дечјем узрасту.
- Значајни су генетски, као и фактори спољашње средине и они су предмет интензивног проучавања.
- Према значају издвајају се: јонизујуће и нејонизујуће зрачење, инфекције (вирусне), неке хемијске супстанце (бензен, пестициди, тешки метали...), неки лекови, занимање родитеља, као и социјално-економски чиниоци у породици и заједници.

Малигне болести и прогноза

- Леукемије, тумори мозга и лимфоми су најчесталије малигне болести у дечјем узрасту, са уделом преко 50%.
- Следе неуробластоми (10%), тумори бубрега (8%), тумори меких ткива, најчешће саркоми (8%), тумори костију и неки други.
- Малигна болест у дечјем узрасту има добру прогнозу, излечива је у високим процентима. Могуће је да се трајно излечи 70% и код неких болести, пре свега код леукемија, 90% деце.

Симптоми и знаци на које треба обратити пажњу:

- Бела тачка у оку, појава нове разрокости, слепила, дупло виђење, испупчена очна јабучица;
- Чворић у абдомену / карлици, на глави или врату, у удовима, тестисима, жлездама;
- Необјашњиво трајање температуре, преко 2 недеље, честе инфекције;
- Губитак телесне тежине, бледило, умор, лако добијање модрица или крварење.

Симптоми и знаци на које треба обратити пажњу:

- Болови у костима, зглобовима, леђима и лако настајање прелома;
- Неуролошки знаци: промене или погоршање током шетње, губитак равнотеже или говора, као и регресија - губитак стечених функција;
- Главобоља дуже од две недеље, са или без повраћања, увећање главе.